

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

2. Arcanus scripturæ sensus aperitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Consideratio I. de Aeternitate.

2

ut parcant sella huic omnia, mors demum everteret. Requies vera speranda nulla est, nisi aeterna. Si tamen ulla sit quies in hac vita ista erit: totum se, suaeque omnia Deo Deique voluntati penitus committere, illi ex toto fidere, cetera omnia vana ducere. Ita nos instruens Ecclesiasticus c. 12. *Confide, ait, in Deo, & mane in loco tuo.* extra hanc animi quietem turbare merx, merum mare, & magni fluctus, & praesentes inferi. Sed ad praesens redeo.

4. Sol & Luna,

Quarto, per Solem & Lunam adumbrata est praesens Aeternitas. Sol semper reviviscit, rursus quotidie videatur mori, & a seipso sepeliri; semper resurgit, dicitur quotidie in praecipuum eat & occidat. Ita & Luna nunquam non recrecit & ditatur, post menstruum suum paupertatem. Catullus bene monet in suis hendecasyllabis:

*Soles occidere & redire possunt,
Nobis cum semel occidit brevis lux,
Nox est perpetua una dormienda.*

In inferno perpetua est nox, & sine somno

Apud inferos certe perpetua ista nox erit, sed sine somno: nemo illic dormit, quia hic dormierunt cum vigilandum fuisset: illic est vigilans post somnum in peccatis non longum, sed ipsi tamen, si potuissent, longissimum fecissent, imo aeternum. Alia longe ratio in caelo. Ecclesia Romana canit de Christi Martybus: Lux perpetua lucebit Sanctis tuis, & aeternitas temporum, hic quies, hic voluptas est, post labores & vigilas non diuturnas.

In caelo perpetua lux cum quiete.
5. Basiliscus,

Quinto, per Basiliscum monstratur a veteribus Aeternitas. Animal hoc omnium venenatissimum est, & solum, ait Horus Niliacus, humana vi manique interfecti nequit. Imo tam virulentum est, ut herbas necet solo afflatu, animalia cetera fugat vel sibilis suis, aves conticescere faciat quam primum adesse audire. Refert Alianus in Africa solitudine jumentum defecisse, & ad illius cadaver, velut ad convivium complures serpentes convenisse, at solo basilisci sibilo fugatos, arenis sese abdidisse. Aeternitas quae vel in gaudiis, vel in tormentis erit, a nullo praecidi, minuique, multo minus tolli aut declinari poterit. Nec mirum si omnes, quibus est integra ratio, perterrefaciatur vel leviter cogitata. Infinita sunt huius basilisci volumina, immensi & involubiles gyri orbisque. Heu tremendum draconem! Hic ad nos paululum divertamus. Fit nonnunquam, cum in semer descendit quispiam, & instituenda confessioni conscientiam rimatur, ut copiosos serpentum nidos, & tota viperarum agmina repetat, mireturque secum ipse; Et quae unde tantum veneni in meo pectore, unde tot pingues colubri, tot gravia, tot mortalia peccata? unde tantus laetorum exercitus, unde tot foeda & libidinosa cogitationes? horreo ipse tam numerosam pestem. Ne mireris, causam rei facile pandemus. Generandis serpenti-bus valde aptus est locus & humidus & neglectus, en, duplex causa, & humor loci, & negligentia eorum qui curare deberent. Idem prorsus est in animo humano: si plerique omnis cura impendatur corpori, delicatè id tractetur, laute nutriatur, epulis aginetur, voluptatibus mulceatur; animum, incolam illius, in humido habitare fatendum est. Si jam accedat incuria & neglectus divinatorum, vix ulla salutis ratio habeatur, modo saluum corpus, modo corpori bene sit, quidquid fiat animo; si deinde confessio sit rara, & fere perfunctoria, quid mirum plurimos huiusmodi serpentes, plurimas reperiri letales noxas? At, o bone Christiane, immitte pectori tuo hunc basiliscum, admittit cogitationem de Aeternitate, & senties paulatim evanescere virosas has bestias. Fateris ipse cor tuum scateat his anguib; signum ergo est te raro hactenus aut nunquam de Aeternitate cogitasse. Emenda, & vel jam incipe assidue illud in animo volvere: Momentaneum quod delectat, aeternum quod cruciat.

Duplex causa generandorum serpentium, & in animo humano peccatorum.

6. Antrum,

Sexto, in hunc denique modum pingebatur Aeternitas: Antrum karuebat ingens, formidabile, hoc

circumplexu suo gergebat serpens, & in revolutione ista caudam sibi admoriebat. Ad antri dextram stabat juvenis, amant & floridi vultus, arcum dexteram & duplices sagittas, laevam citharam gerens. Huic in ipso antri aditu senex seder oppositus, & attentum in tabellam vultum defigens scriptitavit, si quid vel caelestis globi motus, vel aditans juvenis diceret scribendum. Ad laevam huius spelci matrona calet exercitatio vultu & cano capite. Ad ostium specus quatuor sunt gradus, alius alio altior, primus ferreus, secundus aeneus, argenteus tertius, aureus quartus. In his ludentes & vagabundi perculi oberrant, lapsus & periculis ludunt. Hae picturae est, pictura sensus est iste: Antrum Aeternitatis incomprehensibilitatem significat; vipera in orbem replicata, Tempus; juvenis Deum, in cuius manu caelum, terra, inferi: terra & tartarum tela Numinis excipit, ceterum citharam dumtaxat novae & gaudia; senex ille fatum, seu, quod Deus ab aeterno effatus est; femina Naturam; distinctas aetates & saecula, gradus distincti. Puelli per gradus discurrentes, res creatas designant, maxime hominem in rebus suis salutis ludibundum, & in ipso Aeternitatis ingressu jocantem. Eheu mortales, diu satis lulumus in ipsis summis periculis: Aeternitati proximi sumus, in illius aditu constitimus dum vivimus. Levissimo mortis impulsu fit, & jam in tota sumus. Aeternitate. Non opus est ut mors magnis viribus in nos pugnet aut longo tempore momento praecipitamus, & e gradibus istis devolvimur in Aeternitatis Oceanum. Cogitate, vos quin gradibus his luditis, & omnia alia quam Aeternitatem cogitatis, forsitan hodie aut cras in illa futuri.

II. Arcanus scripturae sensus aperitur

Apud hoc de pictura & typo Aeternitatis, sacra pagina divina veritate non incommode interpellabit. Nabuchodonosor rex Babylonius, cum tres Cur flammam Hebraeos juvenes impia iusta detestantes, in accensam fornacem conjici iussisset, flamma super fornacem effusa est cubitis quadraginta novem. Res omnino miranda nec sine certo mysterio. Equis rapacissimae flammae volatiliem altitudinem tam accuratè mensus est, quis ille ascendit, & mensuram regulam applicuit, & cubitos non quinquagenos, sed novenos tantum supra quadragenosprehendit? Neque verò ita loqui solemus, sed viginti, triginta, quinquaginta numeramus, etiam paulo plures sint aut pauciores quos numeramus. Hic unicubitus ad quinquagesimum numerum deesse dicitur. Mysterium hic est & arcanus sensus. Numerus quinquagesimus lubilium olim significabat: at flammam in Orciniana illa Babylonia, etiam supra omnem modum tam in corpora quam ipsas etiam animas saeviant, & immane quantum supra omnes huius vitae cruciatu excrecant, nunquam tamen eo pertingent, ut lubilei gratia attingant. Apud inferos lubilium nullum est, nulla venia, tormentorum finis nullus. Nunc illud lubileum est, non singulis tantum centenis aut quinquagenis annis, singulis diebus est, singulis horis, momentis. Una pars horula veniam nunc impetrare potest, quam non potest tota illic Aeternitas. Una jam diecula plus debitorum potest dissolvere, quam in lustralibus ignibus ipsi totius anni, aut saecula.

Huic & aliam divinae paginae explicationem addamus. Cum Iordanem Dei populus transiret, aquae inferiores in mare solitudinis (quod nunc vocatur mortuum) descenderunt, usque quo omnino deficerent, & Ecclesiasticus: *Est, inquit, qui multa redimat modico pretio.* Duo haec testimonia scripturae conjungit Galfredus & super iis sic disserit: Si perennis tibi amaritudo debetur, & evadere potes, percipiens temporalem, magna utique parvo pretio redemisti. Fateor, mare est in quo navigas, sed mare mortuum, & quantas gratiarum actiones debes Deo, quod mare